

הראוני בחלום שהאבקתי במלחמה עם הזכר ויהי נקל בעיני להכניעו והפלתי אותו בכחי ולנקבה נתאמצתי בכל כחי כמה פעמים ואחר כמה טרחות יכולתי להשליכה כמה מעלות למטה לארץ אך לא כבעלה הזכר וכו' עיי"ש, ואי אפשר לנצח אלא ע"י לימוד התלמוד.

ולכן נעורים בליל שבועות ועוסקים במקרא ומשנה וגם תלמוד, כדי לתקן מה שפגמנו בכל לילות שנה זו או שאר שנים, וע"י הלימוד נזכה לקדושה שהיא הקדמה הכרחית להשגת התורה, וכפי שנאמר קודם מתן תורה (שמות יט, י) לך אל העם וקדשתם, כי בלי קדושה אי אפשר לזכות לתורה. אחד התבטא פעם בהתפעלות לפני זקה"ק בעל דברי חיים זי"ע ואמר: איפה לוקחים בזמנינו כתורתו של הרשב"א, נענה זקה"ק לעומתו: איפה לוקחים היום כקדושתו של הרשב"א, כלומר שמי שיגיע למעלת קדושתו של הרשב"א ישיג גם גדולת תורתו דהא כהא תליא, וראשית כל צריכים לשכר את התאוות ולהיות נפשט מכל דבר וללמוד תורה לשמה ורק אז יתכן להשיג ולהגיע לגדולתו של הרשב"א בתורה.

ודרך הלימוד של תלמידי הבעש"ט היה להרכות בלימוד גמ' ותוס' בעיון ובפלפול אשר קוב"ה חדי בפלפולי אוריינתא, שכלימוד התורה עושים שעשועים וחדותא דמלכא, ובכך יכולים להמשיך התגלות כבוד שמים בעולם, כדבר האמור (תהלים קד, קא) יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו כלומר שע"י שמחת ה' במעשיו בפלפולי אוריינתא — ביישוב דברי רמב"ם מוקשים וביאור דברי הראב"ד והטור וכיו"ב — תזכה להמשיך שיהי כבוד ה' בכל העולם. וזקה"ק בעל דברי חיים זי"ע נהג בחג השבועות בקידושא רבא לומר פלפול עצום (קרעפיל פשעטל) בפני מאות גדולי ישראל שכאו להסתופף בצל קדשו — שעל חג השבועות באו בעיקר רק גדולי ישראל — ובאמצע דברי קדשו פלפלו ושו"ט עמו.

וזה הענין של לימוד התוס' בנוסף ללימוד גמ' ורש"י, כדי לפלפל בדברי תורה. וביש נוחלין בצוואה (אות כ"ה) כתב סדר הלימוד גמרא פי' תוספת הוא חיוב כמו הנחת תפלין עכ"ל והביאו בכרכ"י ריש הל' תלמוד תורה (ונדפס בגליון השו"ע שמה), ובעוה"ר למרות שכל אחד נזהר בנפשו שלא יעבור עליו יום בלי הנחת תפלין מ"מ רבה המכשלה בחיוב זה של לימוד גמרא ותוס' בכל יום, (וכמה שאומרים פרשת הקרבנות ופרק איזהו מקומן לא יי"ח כיון שאומרים בלי הכנה ומכ"ש בכרייתא דר' ישמעאל שהרכה לימוד והכנה צריכים ככדי לדעת כל הכללים והחילוקים שביניהם), וכל זאת מחמת תוקף התגבורות הטומאה על זה, כי אין השם שלם ולא הכסא שלם עד שיימחה זרעו של עמלק, ובהיות שכל כחו היה ע"י שישאל ריפו עצמן מדברי תורה (סנהדרין ק"ו ע"א)